

Tilastokortti 3: Museoiden talous 2017

Museotoiminnan rahoitus

Ammatillisesti hoidettujen museoiden kokonaisrahoitus vuonna 2017 oli yhteensä 247,2 miljoonaa euroa (n = 149). Tämä on n. 2,6 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Kokonaisrahoitus sisältää valtion ja kuntien museoille suuntaaman rahoituksen, museoiden omat tulot sekä muun rahoituksen. Julkinen rahoitus (valtio ja kunta) kattoi kokonaisrahoituksesta 74,1 %.

Museoiden kokonaisrahoitus vuonna 2017 oli 247,2 miljoonaa euroa

Valtion rahoitus	40,5 % kokonaisrahoituksesta
Kuntien rahoitus	33,6 % kokonaisrahoituksesta
Omat tulot	18,6 % kokonaisrahoituksesta
Muu rahoitus	7,3 % kokonaisrahoituksesta

Museoiden rahoitus vuosina 2015–2017

Rahoitus	Vuosi 2015	Vuosi 2016	Vuosi 2017
Valtion rahoitus	108,5 miljoonaa euroa	103,3 miljoonaa euroa	100,0 miljoonaa euroa
Kuntien rahoitus	80,4 miljoonaa euroa	85,3 miljoonaa euroa	83,1 miljoonaa euroa
Omat tulot	36,7 miljoonaa euroa	42,9 miljoonaa euroa	45,9 miljoonaa euroa
Muu rahoitus	19,1 miljoonaa euroa	18,4 miljoonaa euroa	18,2 miljoonaa euroa

Valtion rahoitusosuus

Valtion rahoitusosuus muodostuu museoiden valtionosuuksista, valtionavustuksista, työllistämistuesta sekä valtion museoilleen suuntaamasta rahoituksesta (laskettu vähentämällä valtion museoiden kokonaismenoista tulot). Valtion museoksi tilastossa lasketaan edelleen myös yliopistojen museot ja Kansallisgalleria.

Valtio rahoitti museotoimintaa n. 100 miljoonalla eurolla, mikä on 40,5 % kokonaisrahoituksesta (v. 2016 valtion rahoitusosuus 41,3 %). Museoiden valtionosuudet laskivat n. 1,3 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

Kuntien rahoitusosuus

Kuntien rahoitusosuus muodostuu kuntien myöntämistä avustuksista yksityisille, museotilastoinnin piiriin kuuluville museoille sekä kuntien museoilleen suuntaamasta rahoituksesta (laskettu vähentämällä kunnallisten museoiden kokonaismenoista tulot).

Kunnat rahoittivat museotoimintaa n. 83,1 miljoonalla eurolla. Tämä tekee 33,6 % kokonaisrahoituksesta (v. 2016 kunnan rahoitusosuus 34,1 %).

Museoiden omat tulot

Museoiden omat tulot muodostuvat pääsymaksutuloista, palvelu- ja myyntituloista, muista omatoimisista tuloista sekä sponsorituesta.

Museoiden omat tulot olivat yhteensä n. 45,9 miljoonaa euroa, mikä muodostaa 18,6 % kokonaisrahoituksesta (v. 2016 omatoimisen tuoton osuus 17,2 %). Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli n. 3,1 miljoonaa euroa. Omatoimisen tuoton kasvu edelliseen vuoteen verrattuna oli 7,1 %.

Pääsymaksutulojen osuus omista tuloista oli lähes puolet. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli n. 2,0 miljoonaa euroa. Palvelu- ja myyntitulot kattoivat lähes kolmasosan omista tuloista ja muut omatoimiset tuotot 16,8 %. Palvelu- ja myyntitulot sekä muut omatoimiset tuotot pysyivät suurin piirtein samalla tasolla vuoden takaiseen. Sen sijaan sponsoritulot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna noin puoli miljoonaa euroa.

Museoiden omatoiminen tuotto vuonna 2017 oli 45,9 miljoonaa euroa

Pääsymaksut	47,2 % omista tuloista
Palvelu- ja myyntitulot	31,0 % omista tuloista
Muut tulot	16,8 % omista tuloista
Sponsoritulot	4,9 % omista tuloista

Pääsymaksut

- Aikuisen pääsymaksu perusnäyttelyyn keskimäärin 7,5 euroa (n = 124)
- Lasten pääsymaksu perusnäyttelyyn keskimäärin 4,0 euroa (n = 62)
- Kaikille kävijöille ilmainen sisäänpääsy 27 museolla (vähintään pääyksikkö)
- Alle 18-vuotiaille kävijöille ilmainen sisäänpääsy 89 museolla (vähintään pääyksikkö)

Muu rahoitus

Muu rahoitus muodostuu muilta tahoilta kuin valtiolta tai kunnilta saaduista toiminta- ja hankeavustuksista, EU-tuista ja -avustuksista sekä säätiöiden, yhdistysten ja muiden yksityisten tahojen museoilleen suuntaamasta rahoituksesta (laskettu vähentämällä yksityisten museoiden kokonaismenoista tulot).

Museoiden muu rahoitus oli yhteensä n. 18,2 miljoonaa euroa. Tämä tekee 7,3 % kokonaisrahoituksesta (v. 2016 muun rahoituksen osuus 7,4 %).

Valtionosuudet

Museolakiin (729/1992) perustuvaa valtionosuutta sai 126 museota, joista 52 sai korotettua valtionosuutta. Valtionosuuksien yhteenlaskettu summa oli noin 32,8 miljoonaa euroa. Laskua edelliseen vuoteen verrattuna oli n. 1,3 miljoonaa euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuutta saavien museoiden listassa museoita on 123. Ero johtuu siitä, että Museotilastossa muutamia museoita tarkastellaan edelleen erillisinä museoyksiköinä (Lahden museot -> Lahden kaupunginmuseo ja Lahden taidemuseo, Oulun museo- ja tiedekeskus -> Oulun taidemuseo ja Pohjois-Pohjanmaan museo ja Salon museot -> Salon historiallinen museo SAMU ja Salon taidemuseo Veturitalli).

Korotettua valtionosuutta saavien museoiden valtionosuus oli keskimäärin 467356 euroa.

Muiden valtionosuutta saavien museoiden valtionosuus oli keskimäärin 114861 euroa.

Valtionosuuden piirissä olevien museoiden kokonaisrahoituksesta suurin osa tulee valtiolta ja kunnilta. Rahoitusosuuksia tarkasteltaessa korotettua valtionosuutta saavien museoiden ja muiden valtionosuutta saavien museoiden rahoituksen jakautumisessa on jonkin verran eroja. Korotettua valtionosuutta saavilla museoilla julkisen rahoituksen osuus on suurempi kuin muilla valtionosuusmuseoilla. Sen sijaan muilla valtionosuus-museoilla erityisesti muun rahoituksen osuus korostuu.

Rahoitus	Kaikki valtionosuutta saavat museot (n = 126)	Korotettua valtionosuutta saavat museot (n = 52)	Muut valtionosuutta saavat museot (n = 74)
Valtion rahoitus	25,2 % kokonaisrahoituksesta	28,2 % kokonaisrahoituksesta	19,2 % kokonaisrahoituksesta
Kuntien rahoitus	47,8 % kokonaisrahoituksesta	51,1 % kokonaisrahoituksesta	41,0 % kokonaisrahoituksesta
Omat tulot	18,1 % kokonaisrahoituksesta	18,9 % kokonaisrahoituksesta	16,6 % kokonaisrahoituksesta
Muu rahoitus	8,9 % kokonaisrahoituksesta	1,7 % kokonaisrahoituksesta	23,2 % kokonaisrahoituksesta

Museotoiminnan menot

Ammatillisesti hoidettujen museoiden kokonaismenot vuonna 2017 olivat yhteensä 247,2 miljoonaa euroa (n = 150). Kokonaismenot koostuvat palkkausmenoista, kiinteistömenoista, kokoelmahankintamenoista ja muista menoista. Kokonaismenot vaihtelivat alle 100000 euron ja noin 32,6 miljoonan euron välillä. Museoiden kokonaismenot olivat keskimäärin / museo 1648269 euroa.

Museoiden kokonaismenot museoryhmittäin:

- Korotettua valtionosuutta saavat museot: 114152818 euroa
- Muut valtionosuutta saavat museot: 56683186 euroa
- Valtion ja yliopistojen museot: 71307879 euroa
- Muut kunnalliset ja yksityiset museot: 5096396 euroa

Museoiden kokonaismenojen keskiarvot museoryhmittäin:

- Korotettua valtionosuutta saavat museot: 2195247 euroa
- Muut valtionosuutta saavat museot: 765989 euroa
- Valtion ja yliopistojen museot: 7923098 euroa
- Muut kunnalliset ja yksityiset museot: 339760 euroa

Menojen jakautuminen

Museoiden menoista suurin osa muodostui palkkaus- ja kiinteistö-menoista. Palkkausmenot olivat yhteensä n. 105,5 miljoonaa euroa ja kiinteistömenot n. 84,4 miljoonaa euroa. Nämä kiinteät kulut kattoivat kaiken kaikkiaan 76,8 % kaikista menoista.

Muut menot muodostuvat näyttelytoiminnan menoista, markkinointi- ja viestintämenoista ja muista menoista. Nämä museotoimintaan kohdistetut menot olivat yhteensä 52,7 miljoonaa euroa. Kokoelmahankintoihin käytettiin 4,6 miljoonaa euroa.

Museoiden kokonaismenot vuonna 2017 oli 247,2 miljoonaa euroa:

Palkkausmenot	42,7 % kaikista menoista
Kiinteistömenot	34,1 % kaikista menoista
Muut menot	21,3 % kaikista menoista
Kokoelmahankinnat	1,9 % kaikista menoista

Museoiden menot vuosina 2015–2017

Menot	Vuosi 2015	Vuosi 2016	Vuosi 2017
Palkkausmenot	107,5 miljoonaa euroa	106,3 miljoonaa euroa	105,5 miljoonaa euroa

Menot	Vuosi 2015	Vuosi 2016	Vuosi 2017
Kiinteistömenot	81,8 miljoonaa euroa	84,5 miljoonaa euroa	84,4 miljoonaa euroa
Muut menot	49,8 miljoonaa euroa	53,9 miljoonaa euroa	52,7 miljoonaa euroa
Kokoelmahankinnat	5,5 miljoonaa euroa	5,1 miljoonaa euroa	4,6 miljoonaa euroa

Lisätietoa ja käsitteitä

Museotilasto

Museoviraston kokoama Museotilasto kattaa Suomen päätoimisesti ja ammatillisesti hoidetut museot, jotka ovat valtion, kuntien, säätiöiden, yhdistysten ja muiden yksityisten tahojen ylläpitämiä. Vuonna 2017 tilastokyselyyn vastasi 152 museota.

Museo

Hallinnollinen yksikkö, johon kuuluu yksi tai useampia museokohteita. Vuonna 2017 museoita oli 154.

Museokorttitulot tilastossa

Museoita on ohjeistettu merkitsemään museokorttituloista Museotilastoon ainoastaan museokorttiyhtiö FMA Creations Oy:n maksamat pääsymaksupalautukset museokorteilla tehdyistä käynneistä sekä museokorttimyyntien provisiot. Ohjeen mukaan museokorttien myyntituloja ei kirjata tilastoon. Museokorttitulojen kirjaamisessa tilastoon voi kuitenkin esiintyä jonkin verran eroja museoiden välillä.

Museoiden valtionosuuden määräytyminen

Valtionosuuden määrä perustuu vuosittain museokohtaisesti vahvistettuun laskennallisten henkilötyövuosien määrään. Vuonna 2017 näiden kokonaismäärä oli 1183 (sama kuin edellisenä vuonna).

Valtion talousarviossa päätetään vuosittain henkilötyövuoden yksikköhinta. Vuonna 2017 henkilötyövuoden arvonlisäveroton yksikköhinta oli 62920 euroa ja arvonlisäverollinen yksikköhinta 67155 euroa. Kunnalliset museot ja arvonlisäverovelvolliset museot saavat valtionosuuden verottoman yksikköhinnan mukaan ja yksityiset museot, jotka eivät ole arvonlisäverovelvollisia, saavat valtionosuuden arvonlisäverollisen hinnan mukaan.

Maakuntamuseot, aluetaidemuseot ja valtakunnalliset erikoismuseot saavat alueellisten ja valtakunnallisten tehtäviensä hoitoon korotettua valtionosuutta 47 % henkilötyövuoden yksikköhinnasta per henkilötyövuosi. Muut valtionosuutta saavat museot saavat valtionosuutta 37 % henkilötyövuoden yksikköhinnasta per henkilötyövuosi.

Lähteet

[Museoiden talous 2017](#) -taulukko.

[Museotilasto 2015–2017](#), Museovirasto.

[Museoiden valtionosuudet](#). Opetus- ja kulttuuriministeriö.

[Valtionosuussovellus 2017. Museot, teatterit ja orkesterit](#). Opetushallitus.

Museovirasto